

Vaststellen bijlage 3 bij de Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Doetinchem 2018

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Doetinchem besluit om Bijlage 3 vast te stellen, behorend bij de Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Doetinchem 2018.

Bijlage 3 Ondersteuningsvormen

(Bij beleidsregels maatschappelijke ondersteuning)

In deze bijlage worden de vormen van maatwerkondersteuning gedefinieerd die vanaf 2015 als nieuwe taak naar de gemeente zijn gegaan, aangevuld met de maatwerkvoorzieningen gericht op hulp bij het huishouden:

1. Maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden.
2. Ondersteuning individueel: begeleiding individueel gericht op ontwikkeling of stabilisatie;
3. Ondersteuning groep: begeleiding groep gericht op ontwikkeling of stabilisatie;
4. Vervoer, alleen in combinatie met begeleiding groep;
5. Persoonlijke verzorging, wanneer deze niet onder voorliggende wetgeving valt;
6. Logeren.

In deze bijlage wordt per ondersteuningsvorm het afwegingskader weergegeven.

2.1 Maatwerkvoorzieningen hulp bij het huishouden

De volgende twee vormen worden onderscheiden:

Ondersteuning thuis – schoon huis

Dit is het helpen bij, inslijten en/of (deels) overnemen van lichte en zware huishoudelijke taken. De Cliënt heeft geen tot weinig mogelijkheden tot versterking van de zelfredzaamheid. De ondersteuning kan langdurig zijn of bij verbetering overgaan in een situatie waarbij de Cliënt met minder ondersteuning of samen met zijn sociaal netwerk de beperkingen kan hanteren. De Cliënt kan samen met de hulp bepalen hoe de tijd wordt besteed.

De te behalen resultaten zijn gericht op:

- Een schoon en leefbaar huis, waarbij Cliënten gebruik moeten kunnen maken van een schone woonkamer, als slaapvertrek in gebruik zijnde ruimtes, een keuken, een douche/toilet en een gang/trap.
- Het voorkomen van ontregeling en vervuiling.
- Signaleren van veranderende omstandigheden en melden bij het aanspreekpunt van de Cliënt.

Ondersteuning thuis – coachen gericht op het huishouden

Dit is het aanleren, oefenen en bestendigen van huishoudelijke vaardigheden en vaardigheden ten behoeven van het aanbrengen van structuur in het huishouden. Waar nodig het overnemen van lichte en zware huishoudelijke taken in de woonruimtes die in gebruik zijn om ontregeling van huishouden te voorkomen. Het bieden van lichte begeleiding bij de dagelijkse organisatie van het huishouden, zoals door het checken van producten op de houdbaarheidsdatum en het aanbrengen van structuur in de agenda. Ondersteuning thuis – Coachen gericht op het huishouden kan alleen aan de orde zijn als versterking van de zelfredzaamheid van de Cliënt mogelijk is. De Cliënt heeft begeleiding nodig om zichzelf te ontwikkelen om huishoudelijke vaardigheden onder de knie te krijgen. Het kan nodig zijn dat de begeleiding eerst taken overneemt en de Cliënt coacht en begeleidt in het op termijn voorkomen daarvan. De ondersteuning is waar mogelijk eindig.

De te behalen resultaten zijn gericht op:

- Een schoon en leefbaar huis, waarbij inwoners gebruik moeten kunnen maken van een schone woonkamer, als slaapvertrek in gebruik zijnde ruimtes, een keuken, een douche/toilet en een gang/trap.
- Het voorkomen van ontregeling en vervuiling.
- Het aanleren van vaardigheden om zelfstandig een huishouden te kunnen voeren.
- Structuur aanbrengen in het huishouden.
- Het sociaal netwerk van de Cliënt wordt betrokken waar nodig.

2.2 Ondersteuning individueel

Begeleiding Individueel is gericht op het vergroten, dan wel behouden van de zelfredzaamheid en de deelname aan de samenleving.

Van begeleiding individueel worden de volgende vormen onderscheiden:

Begeleiding individueel – ontwikkelen en coachen bij

Begeleiding gericht op 'ontwikkelen en coachen bij' is in principe eindig. De cliënt is leerbaar, beschikt over voldoende verandercapaciteit en is in staat de beoogde vaardigheden te ontwikkelen. Vaak is de ondersteuning in het begin van intensievere aard voor het aanleren van vaardigheden. De cliënt (en zijn omgeving) leert (leren) vaardigheden om voldoende te participeren, dagelijkse levensverrichtingen uit te voeren en het persoonlijke leven te structureren en daar zoveel mogelijk regie over te voeren. De cliënt heeft na verloop van tijd minder/geen begeleiding nodig of kan overgaan op een lichtere vorm van begeleiding.

Begeleiding individueel – ontwikkelen plus

Aanvullend op 'begeleiding individueel ontwikkelen en coachen bij' geldt dat het bij 'ontwikkelen plus' altijd gaat om meervoudig complexe (gezins-)problematiek. Er zijn altijd beperkingen op meerdere levensdomeinen en er is altijd aanvullend sprake van gedragsproblematiek. In veel gevallen is extra inspanning nodig op het gebied van communicatie en motivatie.

Het gaat bij 'begeleiding individueel – ontwikkelen plus' om cliënten met een grote mate van onvoorspelbaar gedrag, (reële kans op) agressief gedrag (verbaal of fysiek), zorgmijders, forse psychiatrie, hardnekkige patronen of als de veiligheid van de cliënt zelf of de directe omgeving in geding komt/ kan komen.

'Begeleiding individueel – ontwikkelen plus' wordt afgegeven voor de ondersteuning die voortkomt uit bovengenoemde problematiek. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan extra toezicht ter voorkoming van incidenten, extra achterwacht en/of extra ongeplande ondersteuning. De begeleider moet hierbij doelgericht samenwerken met andere ketenpartners, zoals reclassering, jeugdhulp en/of ggz.

Begeleiding individueel – stabiliseren en helpen bij

Begeleiding gericht op 'stabiliseren en helpen bij' is bedoeld voor cliënten die structureel begeleiding en/ of toezicht nodig hebben bij het zelfstandig functioneren.

De cliënt ervaart op een of meerdere levensgebieden problemen bij het oplossen van problemen, het zelfstandig nemen van besluiten, het regelen van dagelijkse bezigheden en de dagelijkse routine. De cliënt is bij het voorkomen en/of oplossen van problemen en het nemen van besluiten afhankelijk van anderen voor structuur en regie. De cliënt beschikt over beperkte verandercapaciteit en heeft beperkt mogelijkheden tot ontwikkelen van vaardigheden of gedrag. Het samen doen, oefenen, bestendigen, deels overnemen van vaardigheden staan centraal.

Begeleiding individueel – stabiliseren en overnemen

Bij 'stabiliseren en overnemen' is de cliënt op meerdere levensdomeinen afhankelijk van anderen. De cliënt kan taken en vaardigheden op meerdere levensdomeinen niet meer zelfstandig of slechts met hulp uitvoeren. De begeleidingsvraag komt veelal voort uit een (chronische) aandoening. Een (progressieve) achteruitgang kan aan de orde zijn, net als fluctuerende intensiteit van ernst en "goede" en "slechte" periodes. De inzet van de professional kan hierdoor ook fluctueren.

Begeleiding individueel – stabiliseren plus

In tegenstelling tot 'begeleiding individueel – stabiliseren en helpen bij', of '–overnemen' geldt dat het bij 'stabiliseren plus' altijd gaat om meervoudig complexe (gezins-)problematiek. Er zijn altijd beperkingen op meerdere levensdomeinen en er is altijd aanvullend sprake van gedragsproblematiek. In veel gevallen is extra inspanning nodig op het gebied van communicatie en motivatie.

Het gaat bij 'begeleiding individueel – stabiliseren plus' om cliënten met een grote mate van onvoorspelbaar gedrag, (reële kans op) agressief gedrag (verbaal of fysiek), zorgmijders, forse psychiatrie, hardnekkige patronen of als veiligheid van de cliënt zelf of de directe omgeving in geding komt/ kan komen.

'Begeleiding individueel – stabiliseren plus' wordt afgegeven voor de ondersteuning die voortkomt uit bovengenoemde problematiek. Hierbij valt te denken aan extra toezicht ter voorkoming van incidenten, benodigde achterwacht, extra ongeplande ondersteuning. De begeleider moet hierbij doelgericht samenwerken met andere ketenpartners, zoals reclassering, jeugdhulp en/of ggz.

2.3 Ondersteuning groep

Begeleiding groep betreft planmatig werken aan een zinvolle daginvulling, dagstructuur, aanleren, oefenen, bestendigen of overnemen van vaardigheden en het ontplooiën van talenten om zelfredzaamheid en deelname aan de samenleving te vergroten, dan wel achteruitgang te voorkomen. Hiervoor

worden in het ondersteuningsplan doelen vastgesteld. De groepsgrootte moet passend en veilig zijn, zowel voor cliënt als medewerkers. Er moet constant toezicht/ aanwezigheid van een bevoegd begeleider ter plaatste zijn.

Van begeleiding groep worden de volgende vormen onderscheiden:

Begeleiding groep - ontwikkelen

Begeleiding groep gericht op ontwikkeling is het groepsgewijs coachend ondersteunen door een zinvolle daginvulling te bieden. Het gaat om niet-loonvormende activiteiten, dagstructuur, aanleren en stimuleren van (arbeids-)vaardigheden, verdienvermogen en ontplooiing van talenten om de zelfredzaamheid en deelname aan de samenleving te vergroten.

De ondersteuning is gericht op door- of uitstroom richting scholing, werk of vrijwilligerswerk. Uitstroom naar werk kan ook zijn uitstroom naar deels (al dan niet met ondersteuning verrichten van) loonvormend werk. De ondersteuning is gericht op het aanleren en bestendigen van vaardigheden en gedrag. De doelen zijn afgestemd op eventuele andere ondersteuning die de cliënt ontvangt, bijvoorbeeld een scholings- of werktraject.

Begeleiding groep gericht op 'ontwikkeling' is bedoeld voor cliënten die leerbaar zijn en zich willen ontwikkelen om door of uit te stromen richting scholing, werk of vrijwilligerswerk.

Begeleiding groep – ontwikkelen plus

Aanvullend op 'ontwikkelen' geldt dat het bij 'ontwikkelen plus' altijd gaat om meervoudig complexe (gezins-)problematiek. Er zijn beperkingen op meerdere levensdomeinen en er is altijd aanvullend sprake van gedragsproblematiek. In veel gevallen is extra inspanning nodig op het gebied van communicatie en motivatie.

Het gaat bij 'begeleiding groep – ontwikkelen plus' om cliënten met een grote mate van onvoorspelbaar gedrag, (reële kans op) agressief gedrag (verbaal of fysiek), zorgmijders, forse psychiatrie, hardnekkige patronen of als veiligheid van de cliënt zelf of de directe omgeving in geding komt/ kan komen.

'Begeleiding groep – ontwikkelen plus' wordt afgegeven voor de ondersteuning die voortkomt uit bovengenoemde problematiek. Hierbij valt te denken aan extra toezicht ter voorkoming van incidenten, benodigde achterwacht, extra ongeplande ondersteuning. De begeleider moet hierbij doelgericht samenwerken met andere ketenpartners, zoals reclassering, jeugdhulp en/of ggz.

Begeleiding groep – stabiliseren en begeleiden bij

Begeleiding groep gericht op 'stabiliseren en begeleiden bij' is voor cliënten die structureel ondersteuning en/of toezicht nodig hebben. De cliënt is beperkt leerbaar en heeft beperkt mogelijkheden tot ontwikkelen van vaardigheden of gedrag, maar kan wel zelf om hulp vragen. Het samen doen, oefenen, bestendigen en deels overnemen van vaardigheden en gedrag staan centraal.

De cliënt ervaart op één of meerdere levensgebieden problemen bij het oplossen van problemen, het zelfstandig nemen van besluiten, het regelen van dagelijkse bezigheden en de dagelijkse routine. De cliënt is bij het voorkomen en/of oplossen van problemen en het nemen van besluiten afhankelijk van anderen voor structuur en regie.

Begeleiding groep – stabiliseren en overnemen

Begeleiding groep 'gericht op stabiliseren en overnemen' is voor cliënten die structureel ondersteuning en/ of toezicht nodig hebben. De cliënt is op meerdere levensdomeinen afhankelijk van anderen. De cliënt kan taken en vaardigheden op meerdere levensdomeinen niet meer zelfstandig of met hulp uitvoeren.

De aard van de vraag komt veelal voort uit een (chronische) aandoening. Een (progressieve) achteruitgang kan aan de orde zijn, net als fluctuerende intensiteit van ernst, en "goede" en "slechte" periodes. De inzet van de professional kan hierdoor ook fluctueren.

Begeleiding groep – stabiliseren plus

Bovenop 'begeleiding groep – stabiliseren en helpen bij', of '– overnemen' geldt dat het bij 'stabiliseren plus' altijd gaat om meervoudig complexe (gezins-)problematiek. Er zijn altijd beperkingen op meerdere levensdomeinen en er is altijd aanvullend sprake van gedragsproblematiek, waardoor de cliënt een prikkelarme omgeving nodig heeft. In veel gevallen is extra inspanning nodig op het gebied van communicatie en motivatie.

Het gaat bij 'begeleiding groep – stabiliseren plus' om cliënten met een grote mate van onvoorspelbaar gedrag, (reële kans op) agressief gedrag (verbaal of fysiek), zorgmijders, forse psychiatrie, hardnekkige patronen of als veiligheid van de cliënt zelf of de directe omgeving in geding komt/ kan komen.

'Begeleiding groep – stabiliseren plus' wordt afgegeven voor de ondersteuning die voortkomt uit bovengenoemde problematiek. Hierbij valt te denken aan extra toezicht ter voorkoming van incidenten, benodigde achterwacht, extra ongeplande ondersteuning. De begeleider moet hierbij doelgericht samenwerken met andere ketenpartners, zoals reclassering, jeugdhulp en/of ggz.

2.4 Vervoer, alleen in combinatie met begeleiding groep

Bij het product Begeleiding groep kan indien noodzakelijk een opslag voor individueel vervoer of rolstoelvervoer toegekend worden door de consulent. De consulent bepaalt of een cliënt met een indicatie voor Begeleiding groep in aanmerking komt voor een vervoersvoorziening naar de locatie waar de ondersteuning wordt geboden. Het vervoer wordt in ieder geval noodzakelijk geacht als:

- a. de cliënt niet in staat is zelfstandig lopend, al dan niet met een algemeen gebruikelijk loophulpmiddel, de locatie te bereiken of zelfstandig met een algemeen gebruikelijk vervoermiddel te reizen;
- b. de cliënt niet met beschikbare hulp van personen uit zijn of haar sociale netwerk of vrijwilligers kan reizen of op een andere manier door hen kan worden begeleid.

2.5 Persoonlijke verzorging

Persoonlijke verzorging richt zich op algemene dagelijkse levensverrichtingen, persoonlijke hygiëne en lichamelijke basiszorg om een tekort aan zelfredzaamheid op dit gebied op te lossen. Hiervoor worden taken aangeleerd, dan wel overgenomen, zodat de cliënt zo lang mogelijk zelfredzaam is en deel kan nemen aan de samenleving. Het kan gaan om taken zoals wassen, aan- en uitkleden, in en uit bed gaan, toiletgang, bewegen, vervangen katheter/ stomazakje, toedienen sondevoeding en/of aanreiken medicijnen.

Gemeenten zijn voor alle cliënten, zowel onder als boven de 18 jaar, alleen verantwoordelijk voor het gedeelte van persoonlijke verzorging dat niet onder voorliggende wetgeving zoals de Zorgverzekeringswet of Wet langdurige zorg valt.

Wanneer de persoonlijke verzorging verband houdt met de behoefte aan op geneeskundige zorg of een hoog risico daarop dan is de Zorgverzekeringswet van toepassing.

Van persoonlijke verzorging worden de volgende vormen onderscheiden:

Persoonlijke verzorging – ontwikkelen

Persoonlijke verzorging gericht op 'ontwikkelen' is bedoeld voor een cliënt die leerbaar is en waarvoor de ondersteuning in principe eindig is of kan overgaan in een lichtere vorm van ondersteuning. Het is gericht op het aanleren en verbeteren van vaardigheden rondom persoonlijke hygiëne en lichamelijke basiszorg zodat de cliënt deze taken (weer) zelfstandig of met behulp van zijn omgeving kan uitvoeren.

Persoonlijke verzorging – stabiliseren

Persoonlijke verzorging gericht op 'stabiliseren' is bedoeld voor een cliënt die niet of beperkt leerbaar is. De aard van de vraag komt veelal voort uit een (chronische) aandoening. Hierbij bestaat de ondersteuning vooral uit het helpen bij, inslijten en of (deels) overnemen van taken in de persoonlijke hygiëne en lichamelijke basiszorg.

2.6 Logeren

Logeren (kortdurend verblijf) is het logeren in een accommodatie van een Instelling met als doel het tijdelijk ontlasten van de mantelzorger. Indien er ook sprake is van ondersteuning vanuit de Zorgverzekeringswet (Zvw) zoals persoonlijke verzorging en verpleging, wordt nauw samengewerkt met partners vanuit deze ondersteuning, zodat deze Ondersteuning geleverd blijft worden.

De Cliënten die in aanmerking komen voor logeren hebben een complexe hulpvraag en ontvangen vaak langdurig Ondersteuning van mantelzorgers. Cliënten hebben een beschermende woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden.